Poštnina plačana v gotovini.
Leto LXVII., št. 208 Ljubljana, petek 14. septembra 1934 Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5

Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

RAZGOVORI ZUNANJIH MINISTROV MALE ANTANTE

Na svoji včerajšnji seji je stalni svet Male antante obnovil svoje prejšnje stališče glede posplošenja zaščite narodnih manjšin

Ženeva, 14. sept. r. Za snoči sklicani sestanek zastopnikov balkanskega sporazuma je bil v zadnjem trenutku odpovedan zaradi njihove zaposlenosti, zato pa se je popoldne začelo v prostorih rumunske delegacije zasedanje stalnega sveta Male antante.

Zunanji minister Jevtić, dr. Beneš in Titulescu, ki so se sestali ob 5. popoldne, so ob tej priliki proučili razvoj splošnega evropskega položaja po poslednjem sestanku v Bukarešti, pri čemer so izmenjali svoje informacije o vseh perečih vprašanjih.

Stalni svet je razpravljal tudi o sedanjih problemih Društva narodov, v kolikor se tičejo držav Male antante.

Vprašanje sprejema Rusije v Društvo narodov je obrazložil svojima tovarišema dr. Beneš, ki je kot predsednik sveta DN eden izmed najbolj aktivnih sodelavcev v tozadevnih pogajanjih in ki je kot tak tudi najbolje poučen o njem.

Stalni svet Male antante se je bavil nadalje z včerajšnjo izjavo poljskega zunanjega ministra Becka v skupščini Društva narodov, v kateri je zahteval posplošenje manjšinske zaščite in napovedal, da Poljska ne bo sodelovala v mednarodnih ustanovah DN za kontrolo nad manjšinsko zaščito, ako ne bo sprejet njen predlog. Svet Male antante je predvsem razpravljal o posledicah, ki bi mogle nastati na podlagi te poljske izjave za države, ki so dolžne izpolnjevati pogodbo o manjšinski zaščiti.

Po seji se je moglo zvedeti, da je stalni svet Male antante ostal dosleden na svojem stališču, ki ga je Mala antanta zavzela že svojčas glede zaščite narodnih manjšin. Stalni svet Male antante je mnenja, da posplošenje manjšinske zaščite ni proti interesom držav, ki jih zastopa, in da bi bilo celo dobro in primerno, če bi se ta zaščita razširila tudi na države, ki niso imele doslej nobenih obveznosti. To svoje stališče je Mala antanta že javno in jasno obrazložila na madridskem sestanku sveta Društva narodov in da ga sedaj samo ponovno poudarja. To pa ne pomeni, da bi države Male antante zanikale svoje obveznosti, ki že obstoje in ki jih hočejo tudi nadalje izpolnjevati.

Stalni svet Male antante je razpravljal tudi o avstrijskem vprašanju in o izjavi kancelarja Schuschnigga v skupščini DN. Zunanji ministri Male antante se pri tej priliki niso bavili s prizadevanji nekaterih delegatov velesil za ustvaritev novega protokola za jamstvo neodvisnosti Avstrije, ker Mala antanta še ni bila obveščena od nobene strani, da se ta protokol pripravlja, in ker tudi ni bila pozvana, naj bi pri njem sodelovala. Če se bo to zgodilo, bo pač zavzela stališče, na katerem bodo zavarovani interesi vseh treh držav.

Po končani seji je g. Beneš ob 19.30 izjavil mnogoštevilnim novinarjem, da se bo posvetovanje zunanjih ministrov danes nadaljevalo in da bo tudi danes izšel komunike.

Jugoslovenski zunanji minister Bogoljub Jevtić je pa s svoje strani izjavil novinarjem, da so trije zunanji ministri Male antante razpravljali o perečih manjšinskih vprašanjih in da se sme že sedaj reči, da vztraja Mala antanta v teh vprašanjih še nadalje na svojih že prej poudarjenih stališčih. Glede posplošenja manjšinskega vprašanja se Mala antanta drži sklepov, sprejetih v Madridu. Teh sklepov ne misli izpreminjati in tudi ne preklicevati sprejetih obveznosti. Razen tega so zunanji ministri Male antante razpravljali tudi o vstopu Rusije v Društvo narodov in o avstrijski neodvisnosti.

Prihodnja seja sveta Male antante bo danes ob 3. popoldne.

Mednarodne lahkoatletske tekme

Grkov in Madžarov ni bilo — Rezultati so bili najboljši, kar smo jih doslej doživeli v Ljubljani

Ljubljana, 14. septembra

Na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola se je predsnočnjim navzlic deževnemu vremenu zbralo precej gledalcev, ki so z velikim zanimanjem sledili mednarodnemu lahkoatletskemu meetingu, na katerem so startali nekateri najboljši atleti na Balkanu. Napovedanih Grkov in Madžarov ni bilo, menda so se prestrašili slabega vremena. Doseženi rezultati so bili, vpoštevajoč razmočen teren, izredno dobri in najboljši, kar smo jih doslej doživeli v Ljubljani. Z velikim zanimanjem se je zlasti pričakoval dvoboj med najhitrejšim Balkancem Bauerjem in Kovačičem, ki ga je odločil zase Bauer v času, enakem jugoslovenskemu rekordu. V skoku ob palici je nastopil edino balkanski prvak in rekorder Bolgar Dojčev, ki je s svojo krasno tehniko zadivil vse navzoče. Prav dobri rezultati so bili pri skoku v višino, kjer so ljubljanski atleti pokazali velik napredek. Na 800 m je presenetil z odličnim rezultatom mladi Žorga, ki je daleč za seboj pustil favorizirana Romuna Popovicija in svojega klubskega tovariša Krevsa. Najbolj je hladno vreme vplivalo na rezultate v metu krogle. Niti eden od tekmovalcev ni dosegel svoje običajne forme in se je celo zmagovalec, balkanskemu prvaku Kovačeviću posrečil samo en met preko 14 m. Enourni tek je zaradi slabega vremena odpadel in se bo ta točka vršila drevi. V metu kladiva je balkanski prvak in rekorder Stepišnik za razred nadkriljeval vse ostale in njegov rezultat glede na spolzka tla prav dober.

Prireditvi je med drugimi prisostvoval tudi dr. Arnošt Brilej v zastopstvu pokrovitelja tekmovanja župana dr. Puca. Razsvetljava je nekoliko motila in je za tovrstna tekmovanja prešibka. Zlasti se je to opazilo pri metu kladiva, ker se orodja v zraku sploh ni videlo. Tehnični rezultati so bili:

V dveh predtekih so se tekmovalci plasirali za finale na 100 m. Najboljši čas je dosegel Bauer z 11 sekundami. Presenetil je Mariborčan Mühleisen (Rapid) z dobrim časom 11.3, Kovačič in Cerar pa sta tekla 11.8.

Skok ob palici. Nastopil je samo Bolgar Dojčev, ljubljanski atleti so se menda ustrašili premočne konkurence. Dojčev je začel pri 3.40 m in zaključil propagandne skoke pri 3.70 m, kar je doslej najboljši rezultat, dosežen na ljubljanskih tleh.

Met kladiva. Stepišnik je bil zaradi spolzkega zaletišča nesiguren in sta bila oba prva meta neveljavna. Od njih je bil posebno prvi izvrsten in je le malo zaostajal za njegovim balkanskim rekordom. Zadnji trije poizkusi so bili vsi čez 40 m.

Rezultat: 1. Stepišnik (Ilirija) 45.10 m, 2. Jeglič (I) 35.03 m, 3. Korče (Primorje) 30.30 m.

100 m finale: prvi start neveljaven in uspeh šele drugi. Bauer je takoj na vodstvu in reže kot siguren prvi vrvico, dober meter pred Kovačičem, ki se je približal šele v finišu.

1. Bauer (Pančevo) 10.7 izenačen jugoslovenski rekord, 2. Kovačič (Primorje) 10.9, 3. Cerar (P) 11.5, 4. Mühleisen (Rapid), 5. šušteršič (P), 6. Sterian (Romunija).

Skok v višino: skakači so začeli pri 1.50 m, kjer smo še nedavno že končali. 1. Martini (P) 1.80 m, 2. Marek (P) 1.70 m, 3. Svetek (I) 1.65 m, 4. Slanina (P). Martini je do 1.70 skakal v dolgih hlačah.

Tek 800 m: 1. Žorga Aleš (P) 2:00.6!, 2. Popovici (Romunija) 2:04.2, 3. Krevs (P) 2:04.8, 4. Krause (Romunija). Žorga vodi od starta do cilja. Krevs skuša zaman prehiteti Romuna.

Met krogle: 1. Kovačević (Concordia) 14.13 m, 2. Jeglič (I) 12.32 m, 3. Havalec (Romunija) 11.87 m, 4. Marek (P) 11.70 m, 5. Stepišnik (I) 11.57 m, 6. Serše (P) 10.99 m.

Rezultati drugega dne

Snoči se je mednarodni lahkoatletski miting ASK Primorja nadaljeval. Na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola se je zbrelo zopet precej gledalcev in prijateljev lahke atletike. Rezultati snočnjega mitinga niso izpolnili pričakovanj. Med vsemi točkami je ibl gotovo najbolj zanimiv dvoboj Kovačič-Bauer. Mladi Primorjaš je snoči zopet dokazal, da je na 200 m nesporno naš najboljši tekmovalec in da mu tudi hitri Bauer ni kos. Rezultati so bili naslednji:

Tek 200 m: Kovačič (Prim.) 23.2, Bauer (Pančevo) 23.3 za prsa, Mühleisen (Rapid, Maribor) 24.4.

Tek 400 m: Žorga Aleks (Prim.) 53, Mühleisen (Rapid) 54.2, Krause (Rumunija) 54.3, Popovici (Rumunija).

Tek 1500 m: Krevs (Prim.) 4:28.7, Osterman (Ilirija) 4:33.8, Srakar (Prim.) 4:34.

Enourni tek: Bručan (I.) 16.620 m, Gall (Rum.) 16.111 m.

Švedska štafeta 400 krat 300 krat 200 krat 100: Prvi gostje v postavi Popovici, Mühleisen, Sterian, Bauer v času 2:08.8, Primorje v postavi Žorga Aleks, Žorga Fric, Kovačič, Šušteršič v času 2:08.9.

Met diska: Havaletz (Rum.) 41.41 m, Dojčev (Bolg.) 39.46, Stepišnik (I.) 36.56, Kovačević 35.88.

Met kopja: Kovačević 46.24, Orehek (I.) 45.70, Švigelj 44.36.

Skok v daljavo: Stepišnik (I.) 6.37, Martini (Prim.) 6.26, Korče (Prim.) 5.96.

Troskok: Martini (Prim.) 12.28, Korče 12.25, Oražem (I.) 11.96.

Interparlamentarna trgovinska konferenca

Izjava tajnika mednarodne parlamentarne trgovinske konference o njenih ciljih in delu

Beograd, 14. septembra. p. V Beograd so pričele prihajati delegacije posameznih držav na mednarodno parlamentarno trgovsko konferenco, ki bo od 16. do 19. t. m. V sredo so prispeli angleški delegati, včeraj pa tajnik francoske delegacije Labord, ki je že obiskal urad konference v našem senatu. Včeraj je prispel tudi tajnik mednarodne parlamentarne trgovske konference Eugen Bee, ki je novinarjem med drugim izjavil:

Imel sem priliko že večkrat sodelovati z vašimi delegati, ki so se udeležili naših konferenc. Izmed njih se spominjam posebno gg. Marka Trifkovića in Koste Stojanovića. Prvič smo se srečali l. 1916. na konferenci v francoskem senatu. Vaši delegati so aktivno delali na naših konferencah in so vselej pokazali veliko kompetenco in obširne poglede na vsa vprašanja, o katerih smo razpravljali. V Parizu sem se srečal tudi z dr. Milenkom Vesnićem, pa tudi po vojni so bile naše zveze prisrčne in živahne.

Na beograjski konferenci se bodo proučevale predvsem tri skupine predlogov. Prvi predlogi se tičejo gospodarske rekonstrukcije, drugi valutnih vprašanj, o katerih bo govoril predvsem znani finančni strokovnjak Paul Renaud, tretja skupina predlogov pa se tiče industrijske svojine. Tega problema se bomo v Beogradu le dotaknili, v glavnem pa ga bodo obravnavali na prihodnji konferenci v Haagu.

V vrsti mednarodnih ustanov ima mednarodna parlamentarna trgovska konferenca za trgovska vprašanja svojo posebno psihognomijo. Ustanovljena je bila v času vojne na pobudo angleškega parlamenta. Velikega pomena je postala zlasti po vojni. Iz naših razprav smo izločili politiko, ker hočemo služiti zgolj gospodarskim interesom narodov. Posebne važnosti so postale te konference zaradi neskončne krize in rekonstrukcije mednarodnega gospodarstva.

Konferenca bo otvorjena v nedeljo dopoldne. Prvi bo zasedal odbor za agrarna vprašanja. Na dnevnem redu njegovih posvetovanj bo vprašanje, kako povečati kupno moč kmečkega prebivalstva. Ob 10. bo seja konferenčnega vodstva, ob 11. pa seja odbora za gospodarsko rekonstrukcijo Evrope.

Konferenco bo otvoril minister dr. Dragotin Kojić, ki bo govoril v imenu naše vlade, pozdravni govor pa bo imel predsednik naše Narodne skupščine, dr. Kosta Kumanudi. Na pozdrav bodo odgovorili načelniki angleške, italijanske, francoske in poljske delegacije. Ministrski predsednik Nikola Uzunović bo v nedeljo zvečer priredil banket na čast delegatom iz tujine.

Po beograjski konferenci bodo vse delegacije s posebnim vlakom 19. t. m. zvečer odpotovale v Zagreb, ki si ga bodo naslednjega dne ogledale. Dne 21. t. m. bodo nekateri odpotovali domov, drugi pa istega dne zvečer na naš Jadran. Dne 22. septembra si bodo ogledali Split in okolico ter bodo pri banu na obedu. Nekaj izmed njih bo ostalo več dni v našem Primorju.

Napredovanje v sodni službi

Beograd, 14. septembra. p. V sodni službi sta napredovala v III. skupino 1. stopnje apelacijski sodnik dr. Milko Gaber in državni tožilec III/2 Viljem Lavrenčak, v III. skupino 2. stopnje apelacijski sodnik IV/I dr. Gašo Stojković, starešina sreskega sodišča IV/1 Jakob Jerman, vsi iz Ljubljane, starešina sreskega sodišča IV/1 Anton Kacjan v Novem mestu, starešina sreskega sodišča IV/1 Ivan Trinkaus v Ljutomeru in starešina sreskega sodišča IV/1 Fran Kompara na Vranskem.

Pravilnik o cepljenju koz

Beograd, 14. septembra. AA. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je na podlagi zakona o nadzorstvu nad zdravili biološkega izvira izdalo pravilnik o nadzorstvu nad cepivi zoper črne kozе. Po tem pravilniku je izdelovalec cepiva proti črnim kozam dolžan preizkusiti jakost in neškodljivost vsake serije cepil. Pod serijo se po tem pravilniku razume vsa količina cepiva, ki se dobi od ene cepljene živali. Izbera metode za proučevanje virulentnosti in neškodljivosti živalske limfe se prepušča izdelovalcu. Izdelovalec je dolžan poslati državnemu nadzornemu uradu vsako serijo cepiva v svrho proučitve neškodljivosti in dognanja števila in vrste klic, ki se nahajajo v cepivu.

Justifikacija na Dunaju

Dunaj, 14. septembra. w. Preki sod je obsodil Ivana Fleischerja, ki je na Semmeringu umoril nekega inženjerja in dve ženski, čijih trupli je nato onečastil, na smrt na vešala. Fleischer je bil obešen včeraj popoldne.

Spor v rumunski kmetski stranki

Bukarešta, 14. sept. č. Na včerajšnji seji izvršnega odbora narodne kmečke stranke so pozvali bivšega ministrskega predsednika in predsednika stranke dr. Mania, naj razpusti gardo, ki je bila ustanovljena za njegovo osebno varstvo. Glede na to zahtevo sodijo dobro poučeni politični krogi, da se bo spor med pristaši dr. Mania in Vajde Voevoda še bolj poostril.

Vanča Mihajlov pobegnil v Turčijo

Sofija, 13. septembra g. Voditelj makedonstvujuščih, Vanča Mihajlov, za katerim je bolgarska vlada izdala tiralico, je v pretekli noči pobegnil iz Bolgarije. Mihajlov je v spremstvu svoje žene in dveh telesnih stražnikov pobegnil v okraju Burgas ob Črnem morju z avtomobilom preko meje v Turčijo. Na gozdnatem in goratem terenu mu je bil beg zelo olajšan. Kakor znano, je žena Mihajlova l. 1925. v dunajskem dvornem gledališču ustrelila voditelja makedonskih revolucionarjev Panico.

Podaljšanje obsednega stanja v Rumuniji

Bukarešta, 13. septembra. AA. Ministrski svet je sklenil podaljšati še za 6 mesecev izredno stanje, proglašeno v nekaterih rumunskih mestih po umoru predsednika vlade Jona Duce. Obenem bodo ostale še dalje v veljavi določbe o tiskovni cenzuri. Jutri bosta odloka o tem predložena kralju Karolu v podpis.

Predsednik rumunske vlade Tatarescu je demantiral glasove, da bi se pripravljala kakršnakoli rekonstrukcija rumunske vlade.

Obiski državnikov

Rim, 13. septembra. w. Kakor je sedaj gotovo, pričakujejo prihod francoskega zunanjega ministra Barthouja v Rim za 15. oktobra. Po tukajšnjih informacijah bo Barthou ostal v Rimu več dni. Njegovemu razgovoru z Mussolinijem bo prisostvoval tudi francoski poslanik pri Kvirinalu de Chambrun.

Pariz, 13. septembra. AA. »Journal des Debats« poroča iz Berlina, da bo po informacijah tamošnjih diplomatskih krogov prišel italijanski državni podtajnik za zunanje zadeve Suvich ob konec meseca v Berlin.

Avtomobilska nesreča

Berlin, 14. septembra. AA. Avtomobil s 6 osebami, ki je hotel prehiteti v berlinskem predmestju Friedenau neki avtobus, je trčil v tramvajski voz iz nasprotne smeri. Dve osebi sta bili ubiti, štiri hudo ranjene. Promet je bil prekinjen eno uro.

Povratek princa Jurija v Anglijo

London, 13. septembra. AA. Včeraj je prispel iz Pariza z letalom angleški princ Jurij. V letalu je bilo še 12 drugih potnikov. Princ Jurij je odpotoval nocoj v Balmoral k svojim staršem. Princesa Marina, ki ga je spremljala do Pariza, bo ostala v francoski prestolnici s svojimi starši še nekaj dni.

Pot nadškofa dr. Šarića v Ameriko

Sarajevo, 13. septembra. n. Nadškof dr. Šarić je v nedeljo odpotoval v Ameriko. Potoval je preko Zagreba v Trst, kjer se je vkrcal na parnik »Oceanio«, ki je že odplul proti Buenos Airesu. Dr. Šarić bo prepotoval Južno in Severno Ameriko.

Bogomir Kramar 70 letnik

Ljubljana, 14. septembra.

V svojem rojstnem kraju Škofji Loki je te dni praznoval svojo 70 letnico nadučitelj v p. g. Bogomir Kramar, ki

še vedno krepko in požrtvovalno deluje v javnem življenju, zlasti pa pri organizaciji in napredku našega gasilstva. V domači Škofji loki je hodil tudi v šolo, nato je pa šel v Ljubljano na realko in končno napravil maturo na tedanjem učiteljišču. Prav zabavno anekdoto bi lahko povedal o Fricovi maturi iz petja in orglanja, saj je vendar delal maturo še v onih časih, ko so morali učitelji opravljati še službo organista in celo mežnarja. Ali Fric ni imel preveč natančnega posluha in tudi z orglami ter petjem ni bil med umetniki, zaupal je pa v srečo in svoj nenadkriljiv humor, ki ga ni nikdar zapustil v življenju. Ko so kandidata poklicali pred harmonij, je kar tebi nič, meni nič zaigral »Sveto, sveto ...«, ki se ga je prej napilil na pamet, zraven je pa zapel s tako pretresljivim glasom, da je bil izpit takoj končan z uspehom. Korajžno je seveda nastopil, kakor največji umetnik, da je vsem imponiral! In tudi pozneje je vedno zmagoval s svojim humorjem celo najtežje nadloge tedanjega učitelja. Najprej je služboval v Poljanah nad Škofjo Loko, že drugo leto se je pa vrnil v svojo preljubo Škofjo Loko, kjer je nepretrgoma služboval polnih 37 let in učil skoraj tri generacije. Bil je v resnici izvrsten učitelj in vzgojitelj, saj ga imajo vsi njegovi učenci še danes radi in za svojega najboljšega prijatelja. L. 1907 je postal nadučitelj škofjeloške deške šole, a ko je dopolnil 61. leto, je bil z drugimi učitelji teh let vpokojen, kakor je zahtevala naredba.

Nad vse ljubeznivi in vedno do skrajnosti skromni učitelj Fric je bil pa od svojih mladih let tudi med prvimi delavci na narodnem in humanitarnem polju. Že kot učiteljiščnik je pričel igrati na čitalniškem odru ter se je izkazal za izredno talentiranega in vsestranskega igralca, zlasti pa za najboljšega komika, ki je slovel po vsej Gorenjski in tudi v Ljubljani. Še celo kot čarovnik je nastopal s svojim že pokojnim prijateljem Žanetom Hočevarjem, ki ga je poznala kot najzabavnejšega človeka vsa Slovenija. Jubilantov humor ni nikdar zajedljiv in žaljiv, saj ima Fric tudi mehko in dobro srce, da je že 42. leto tudi član škofjeloškega gasilnega društva, ki mu je vso to dolgo dobo tudi najpožrtvovalnejši in najvestnejši tajnik, poleg tega je pa tudi tajnik gasilske župe. Nikdo ne bo oporekal, da ima Bogomir Kramar prav velik delež pri napredku našega gasilstva, ki je daleč pred gasilci v drugih pokrajinah države. Kakršen je jubilant sam, taka je tudi vsa njegova družina, saj je tudi njegova soproga še vedno mladostna, in je z njo skozi najtesnejše razmere pripeljal otroke do dobrega kruha. Rihard je ugleden trgovec v Škofji Loki, dve hčerki sta pa že poročeni, a vsi so bili vedno najpožrtvovalnejši sotrudniki pri Sokolu. Z njimi in s svojimi vnuki ter neštetimi prijatelji naj se še dolga leta veseli srečnih in zdravih dni!

Pristopajte k „Vodnikovi družbi"

Pomenki v londonskih klubih

O princu Juriju, Dollfussu, Hindenburgu, Papenu, Göringu in Göbbelsu

Londonsko javnost je presenetila vest o zaroki najmlajšega sina angleškega kralja princa Jurija z grško princeso Marino. Kakor prestolonaslednik princ Waleški, je tudi princ Jurij zelo popularen, saj je lep mladenič, izboren plesalec in pravi sportnik. Vsemu Londonu je bilo znano njegovo prijateljstvo z mlado damo iz visoke angleške družbe, s katero sta bila vedno skupaj. Skoraj vsak dan sta obedovala v „Embassy Clubu", večere sta pa preživljala v najelegantnejših restavracijah. Kraljica je sicer svojemu sinu to prijateljstvo odločno odsvetovala, toda princ se za to ni zmenil in še pred odhodom plavolase lepotice na rivijero so ju videli na terasi neke londonske kavarne. Pričakovalo se je, da bo princ poslan na oficijelno potovanje v kolonije in v Avstralijo, namestu tega je pa prišla zaroka s princeso Marino. Letni dohodki princa Jurija znašajo 10.000 funtov šterlingov in bodo povišani za 5.000, ko se princ oženi.

Veliko pozornost je vzbudila v Londonu tudi vest o umoru avstrijskega kancelarja Dollfussa in v zvezi s tem odkritje, da je bil otrok ljubezni. Stari štajerski kmet Haberhauser je namreč vložil te dni prošnjo na avstrijsko vlado, naj bi mu priznali kot ilegitimnemu očetu avstrijskega kanclarja skromno pokojnino. Ta nepričakovana prošnja je vrgla jarko luč ne samo na davno vaško dramo, temveč še mnogo bolj na življenje, osebnost in usodo nesrečnega Dollfussa. Znano je bilo, da je bil Dollfuss vzgojen pri gornještajerskem kmetu Schmutzu. Javnost pa ni vedela, da je nosil pokojni avstrijski kancelar dekliško ime svoje matere.

Dolffussova mati se je kot mlado dekle, ki jo je zapustil ljubček, preselila k Schmutzu, ki se je z njo poročil. Neprestano je obžalovala svojo nepremišljenost in njen kes se je prenesel v obliki globokega verskega čuta tudi na njenega sina. Namenjen je bil v samostan, pa mu je svetovna vojna prekrižala račun. Od zgodnje mladosti je vedno govoril z materjo o svojem poreklu in udal se je v svojo usodo v trdni veri, da bo s svojim življenjem odkupil materin greh. V tem tiči tudi pravi vzrok njegovega osebnega junaštva med vojno, ki mu je prineslo lepo karijero, med katero je odklanjal vsako policijsko telesno stražo. S tem so pa pojasnene tudi skrivnostne besede, ki jih je izgovorila Dollfussova mati, ko so ji pri pogrebu izražali sožalje. Dejala je: „Sama sem kriva, saj sem vedno vedela, da bo moral mlad umreti!"

Pokojni maršal Hindenburg, junak Nemčije in Hitlerjeve „tretje države" ni bil čistokrven arijec, če se držimo Rosenbergove rasne teorije. Če bi nemška cenzura dopustila to vest, bi vzbudila v Nemčiji tem večje presenečenje, ker je točna. Maršalov oče si je bil izbral v začetku svoje vojaške karijere v Prusiji za garnizijo Poznanj, ker je živela tam njegova sestra omožena z dr. Edvardom Kohnom. Njen mož je bil rojen v Londonu in pozneje je sprejel Cohan van Baien. Pa tudi Hindenburgova mati je imela med svojimi predniki žide iz trgovske rodbine Berger.

V Londonu se pa mnogo govori tudi o še živečih prvakih Hitlerjeve Nemčije. Tako je znano, da Papen, ki je bil prvi inicijator velike manifestacije v Koblenzu, na svečanost ni prišel. Govorilo se je sicer o diplomatični bolezni bivšega podkancelarja, toda resnica je ta, da sta mu 30. junija dva Göringova pristaša izbila dva zoba, da je moral dan za dnem hoditi z gradu Vaudrevange pri Sarreelouisu, kjer je preživljal dopust, k zobozdravniku v Saarbrücku.

Ne samo v Londonu, temveč tudi drugod po svetu je znano, da se Göring in dr. Göbbels ne razumeta posebno dobro. Ne samo da sta drug na drugega ljubosumna, temveč se naravnost sovražita. Po nedavni avtomobilski nesreči so Göringa odpeljali v njegovo vilo, kjer ga je drugo jutro dr. Göbbels sicer posetil je pa komaj prikrival svoje občutke, ko je dejal: „Ubogi Göring, kako težka nesreča je vas doletela. Sprejmite moje sožalje! Sicer ste pa mlad in krepak in tako upamo, da si boste kmalu opomogli." Göring je najbrž ohranil ta bratski poset v hvaležnem spominu, kajti čim je zvedel za izid plebiscita o Hitlerju, je poklical telefonično ministra propagande dr. Göbbelsa in mu dejal: „Ubogi Göbbels! Ta preklicani plebiscit! Kako težka nesreča je vas zadela! Sprejmite moje sožalje. Sicer ste pa mlad in tako upamo, da si boste kmalu opomogli!"

Kako je Bat'a obdavčen

Od obrtniških organizacij smo prejeli: Pred tednom dni so naši dnevni časopisi, pa tudi drugi strokovni listi razen obrtniških, prinesli velik inserat tvrdke Bat'a, kjer tvrdka nasproti javnosti trdi, da je plačala na račun davkov državi v preteklem letu 12,210.421 Din. Dalje poudarja, koliko je plačala še na račun uslužbenskega davka in trdi, da hoče postati največji davkoplačevalec itd.

Razumljivo je, da je ta kričeča reklama prizadela predvsem naše čevljarje, pa tudi vse naše obrtništvo, ki čuti, da more le združeno in v medsebojni povezanosti uspešno braniti svoje interese. Kakor nalašč je bila ta reklama izdana v času, ko so se v Ljubljani vršili veliki obrtniški zbori, na katerih so protestirali proti vsemu, kar upropašča naše obrtništvo, posebno pa naše čevljarje in krojače.

Čevljarski obrtniki so bili zaradi gornjih trditev zelo ogorčeni in so si preskrbeli uradne podatke o obdavčenju Bat'e. Tvrdka Bat'a trdi, da je plačala državi v letu 1933. preko 12 milijonov dinarjev na račun davkov. Kakšni davki so tu vse vračunani tu ni povedano. Uradni podatki pa se glase, da ima tvrdka Bat'a po raznih krajih naše države razen sedeža (v Borovem) še 127 podružnic in da ima skupnega predpisa na direktnem davku v letu 1933. znesek 163.317 Din. Nadalje je razvidno iz uradnih podatkov, da je tvrdka Bata v znanem kraju na Gorenjskem, kjer proda po izjavi poslovodje za preko 500.000 Din letno, obdavčena po razdelitvi savske fin. direkcije v Zagrebu (odsjek za neposredne poreze — broj 37.865-III) za to podružnico z vsoto 65.32 Din.

To sta dve uradni ugotovitvi, ki dovolj jasno izpričujeta višino obdavčitve tvrdke Bat'a. Če pa je tvrdka Bat'a plačala znatnejše vsote za razne druge davščine, tedaj se mora zavedati, da je mali čevljarski obrtnik moral to prav tako plačati, toda samo s to razliko, da je njegov predpis pridobninskega davka samo neprimerno višji in torej doprinaša čevljarski obrtnik na davkih razmeroma mnogo više vsote. Baš zaradi tega pa protestirajo čevljarski obrtniki, ki jih je mnogo tisoč, s pomočniki in svojci proti tvrdki Bat'a. Ta protest je gotovo upravičen, če je obdavčenje največje obrtniške konkurence tako nizko. Temu protestu čevljarjev se pridružujejo v enotni fronti vsi obrtniki - rokodelci, ker se zavedajo, da pošteno plačajo državi davščine in da docela zadovoljujejo svoje odjemalce in smejo kot važen gospodarski faktor zahtevati od države zaščite. Tembolj je čevljarsko in ostalo obrtništvo upravičeno poleg zaščite eksistence zahtevati tudi zaščito v pogledu plačevanja davščin.

To je odmevor čevljarjev, ki si za naj javnost dobro zapomni ter v skupni borbi pomaga domačemu obrtniku - rokodelcu do povrnitve vsaj znosnih eksistenčnih pogojev.

*

Od odličnega obrtniškega voditelja smo prejeli še naslednji dopis: Beograjsko »Narodno blagostanje«, ki ima dobre zveze s tvrdko Bat'a (njen urednik in solastnik prof. Bajkić je v upravi družbe), je v zadnji številki objavilo slavospev temu podjetju, v katerem se dotika tudi vprašanja obdavčenja in pravi med drugim: »Precejšno število pobesnelih protivnikov Bat'e trdi, da je tvrdka plačala za davke 163.000 Din. V računu izgube in dobička za l. 1933., ki je objavljen v skladu z zakonom o delniških družbah, pa stoji, da znašajo plačani davki in dajatve 12 milijonov Din. Pa tudi potem, ko je podal direktor Bat'e izjavo preko vseh jugoslovenskih listov o točnem znesku plačanih davkov v lanskem letu, je eden od razgrajačev ponovno trdil, da so trditve direktorja Bat'e laž in da je resnica, da znašajo skupno plačani davki 163.000 Din. Francozi pravijo, da ni bolj gluhega človeka od onega, ki noče poslušati.«

Spor glede višine obdavčanja tvrdke Bat'e, ki zavzema, kakor vidimo iz gornjih vrstic, vedno večji obseg, bi se dal po našem mnenju takoj rešiti, če bi hotela tvrdka Bat'a jasno in specificirano navesti, koliko plača davka po posameznih davčnih vrstah. Če govorimo o davku na splošno, mislimo običajno le pridobnino ali družbeni davek z dokladami, ker so le tu možne razlike, saj so ostale davščine in dajatve (poslovni davek, takse, trošarine itd.) za vse enake. Tudi naš čevljar plača n. pr. vsako leto prav znatne zneske poslovnega davka v sami nakupni ceni za usnje in čevljarske potrebščine. Če bi tvrdka Bat'a specificirala ono sporno postavko 12 milijonov Din, bi se takoj pokazalo, koliko gre tu za posredne davke (poslovni davek, takse trošarine) in koliko v resnici plača pravega pridobitnega davka. Iz bilance, ki jo objavlja »Narodno blagostanje«, je jasno razvidno, da gre pri postavki 12 milijonov za davke in za dajatve. Pri izkupičku za prodane izdelke v višini 170 milijonov Din pa lahko računamo že na sam poslovni davek skupaj z luksuznim davkom 8 do 9 milijonov Din. Če je tvrdki Bat'a dejansko na tem, da se nesporno razjasni vprašanje njenih davčnih dajatev, naj torej čim prej objavi specificiran izkaz onih davkov in dajatev, ki tvorijo tolikokrat citirano postavko 12 milijonov.

NEKAJ ZA VSE

Čim počasneje vlečemo dim iz smotke ali cigarete, tem manj nikotina nam pride v telo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Kaj je odrasel človek?«

»Odrasel človek je človek, ki je nehal rasti zgoraj in spodaj in začne rasti v sredini.«

Metlika v radiu

Ljubljana, 14. septembra.

Malokatera slovenska pokrajina ima tako zgovorne, marljive in neumorne propagatorje, kakor Bela Krajina, ki smo jo komaj pred dobrima dvema letoma »odkrili« in ki je v tem kratkem času postala tako popularna, da bi se mogel redkokateri kraj pohvaliti s takimi uspehi v tako kratkem času. Naši javnosti so zdaj znana njena stremljenja, čuvstvovanja in potrebe. Izredno mnogo je k temu pripomogel naš tisk, ki je o belokranjskih dogodkih vedno vestno poročal. Da bi Belo Krajino zlasti sedaj v jeseni, ko onstran Gorjancev zore vinogradi in vriska psem od jutra do mraka, še bolj propagiral, se je eden najmarljivejših njenih propagatorjev urednik g. Vladimir Regally odločil za niz predavanj, ki naj med nami potom radia vzbude zanimanje in željo po obisku belokranjskih vinskih goric in njenih lepih zidanic.

Po zadnjem uvodnem predavanju o Beli Krajini, ki ga je imel nedavno v našem radiu in v katerem je podal splošni pregled belokranjskih razmer, nastopi danes ob 18. uri z novim predavanjem, v katerem bo predvsem obravnaval ožje metliške razmere, opisal mestece samo in vso prelepo okolico, ki nudi mnogo priložnosti za ljubke izlete v veselo naravo in še bolj vesele vinograde, ki vsakega tujca radi sprejmejo vase kot svojega najboljšega prijatelja. Marsikoga bo sedaj jeseni, ko je v planinah že hladno, zanimalo, kam naj bi se napotil na nedeljski izlet, kateri grič v okolici Metlike bi si izbral in h kateremu človeku bi se napotil, da spozna Belo Krajino in življenje v vinogradih zlasti v jeseni, ko trta bogato obrodi in povrne svojim gospodarjem trde žulje pri spomladanskem delu.

Prihodnji teden bo g. Regally predaval v radiu tudi o Črnomlju in njegovi okolici, kakor tudi drugih najvažnejših krajih Bele Krajine, ki prihajajo v poštev za izletnike, a to so predvsem Vinica, Stari trg ob Kolpi in Semič.

Važno za vinogradnike

Letošnja zgodnja vegetacija obeta prav dobro vinsko kapljico, če bodo pustili vinogradniki grozdje pravilno dozoreti in se ne bodo sami oškodovali s prezgodnjo trgatvijo, saj je naraščanje sladkorja v grozdju proti koncu zorenja zelo znatno in znaša ob lepem sončnem vremenu lahko 2.5 kg dnevno na vsakih 1000 kg grozdja. Zato naj puste vinogradniki grozdje čim dalje na trti, kar je najboljše in najcenejše slajenje. **Kraljevska banska uprava letos ne bo izdala splošnega dovoljenja za slajenje.** Da pa ugodi želji onih vinogradnikov, ki so občutno trpeli zaradi toče in drugih vremenskih nezgod, daje sledeča pojasnila glede slajenja letošnjih manjvrednih moštov s sladkorjem:

1. Vinogradniki, katerih vinogradi so tako občutno trpeli zaradi toče in drugih vremenskih nezgod, da je slajenje mošta nujno potrebno, naj vložijo tozadevne prošnje po obrazcu C (predvidenem v čl. 4, točke 4. pravilnika za izvrševanje zakona o vinu), in sicer vinogradniki iz srezov bivše ljubljanske oblasti na kletarskega nadzornika v Ljubljani, vinogradniki iz bivše mariborske oblasti pa na pomočnika kletarskega nadzornika v Mariboru.

2. Zaradi enostavnosti poslovanja naj po toči prizadete občine zberejo prošnje ter jih skupno pošljejo pristojnemu kletarskemu nadzorniku s svojo izjavo o resničnosti v prošnjah navedenih podatkov.

3. Kletarski nadzornik bo, upoštevajoč v prošnji navedene razloge odločil, da-li se prošnji ugodi ali ne in o tem obvestil prosilca preko občine. Prošnje morajo biti kolkovane z 5 Din.

4. Da bi se nabava sladkorja za slajenje moštva omogočila tudi siromašnim, od toče prizadetim vinogradnikom, je kraljevska banska uprava zaprosila finančno ministrstvo za dodelitev trošarine prostega sladkorja za vinogradnike, ki so občutno trpeli od toče. V slučaju, da bo finančno ministrstvo dalo v ta namen trošarine prosti sladkor za slajenje, o čemer še ni rešitve, bodo vinogradniki, ki so vložili prošnje za slajenje po obrazcu C o tozadevnem odloku obveščeni preko svojih občin in pozvani, da izpolnijo še posebne prijave kolkovane s 25 Din za dodelitev trošarine prostega sladkorja. Razdelitev tega sladkorja se bo izvršila predvidoma na podoben način kakor lansko leto, s posredovanjem Kmetijske družbe. Vinogradniki in občine se opozarjajo, da vlagajo prošnje za slajenje le v nujnih slučajih, ker bodo sicer odbite.

Podjeten slepar

Ljubljana, 14. septembra.

Na Tyrševi cesti je ustavil stražnik v torek zvečer nekega moškega, ki je peljal kolo ob strani. Ko ga je legitimiral, je spoznal, da ima pred seboj starega znanca ljubljanske policije Antona Riharja, ki je izgnan iz Ljubljane. Rihar je potoval po vsej Sloveniji kot zastopnik tvrdke »Merkator«, ki že več let ne obstoji, ter je znal pregovoriti mnogo ljudi, da so se naročili na razne slike, na katere je jemal naplačila, seveda jih pa naročniki niso nikoli dobili. Zaradi sleparij ga zasledujejo okrajna sodišča v Mariboru, Ljubljani, v Prevaljah, v Krškem, Kamniku in še druge oblasti, ki se jim je znal Rihar dolgo spretno izmikati. Mož je bil zaradi goljufije in sličnih deliktov kaznovan že petnajstkrat, enkrat celo na osem let ječe. Vse to ga pa še ni izpametovalo. Kolo, ki so ga dobili pri njem, mu je »posodil prijatelj«, katerega imena pa ne ve. Najbrž je tudi kolo ukradel. Na vprašanje, zakaj ima ves potolčen nos, je dejal, da je padel s kolesa, zdi se pa, da so ga nekoliko pred aretacijo v neki gostilni pošteno nabunkali. Zdaj je moral stari grešnik zopet v zapor.

7. t. m. se je oglasil pri gospe Elizabeti Mergenthalerjevi, soprogi tovarnarja na Zaloški cesti neki približno 30-letni moški in ji predložil listek, na katerem je bilo napisano, da želi podpisani (mesar Pavel Košenina) na račun kož, ki jih bo poslal, 1000 Din. Ker je bil na listku spretno ponarejen žig »Pavel Košenina, d. z o. z.« je bila gospa prepričana, da potrebuje g. Košenina denar in je neznancu izročila 1000 Din. Ko je pa naslednjega dne Košenino vprašala, če je res on poslal hlapca po denar, je ta presenečen odgovoril, da mu o tem ni ničesar znano. Čez dva dni se je pa neznanec zopet pojavil pri Mergenthalerjevih. To pot se pa ni upal v hišo, temveč je gospe kar skozi okno pomolil listek, na katerem je »tvrdka Košenina« zopet prosila za 2000 Din na račun kož. Gospa je stopila k telefonu in pozvala policijo, a medtem je neznanec odnesel pete.

V sredo je pa policijski stražnik v Kralja Petra parku aretiral brezposelnega delavca Jurja P., rojenega l. 1895 v Mekinjah in Franceta G., rojenega l. 1905. v Govoviču ter pristojnega v Idrijo v Italijo, ker sta bila osumljena sleparije pri Mergenthalerju. Oba sta bila prepeljana na policijo, kjer so Mergenthalerjevi Franceta spoznali za prinašalca dopisov. Delavca sta seveda sprva trdovratno tajila sleparijo, naposled se je pa Jurij udal in dejanje priznal, a France še vedno krivdo zanika.

V mestu se je pojavil tudi specijalist in ljubitelj tujih kaktej. Odnesel je inž. Jaxu v enem mesecu 18 kaktej v vrednosti 600 Din z njegovega vrta v Rožni dolini. Policija je ljubitelja, ki je neki brezposelni ključavničar, aretirala v hipu, ko je ukradene kakteje ponujal v neki cvetličarni na prodaj.

Težka avtomobilska nesreča

Italijanski trgovec Letterio Russo in njegova žena težko ranjena — Ljubljančan Karol Jarc in ga. Rusova s Planine lažje poškodovana

Dolenji Logatec, 13. septembra.

Danes popoldne se je pripetila na državni cesti na Raskovcu med Vrhniko in Logatcem pri km 27 nesreča, pri kateri je odločilo samo golo naključje, da ni zahtevala človeških žrtev. V smeri z Vrhnike proti Logatcu odnosno državni meji je privozil z brzino kakih 60 km lep osebni avto, ki ga je šofiral Russo Letterio, trgovec iz Messine na Siciliji, ki se je vračal s potovanja v Avtrijo. Razen njega je sedela v avtu tudi njegova žena ter njuna dva otroka. V nasprotni smeri iz Logatca proti Vrhniki je privozil vračajoč se iz Trsta s svojim tovornim avtom ljubljančan Jarc Karol. Vozil je pravilno po desni strani ceste, dočim je italijanski trgovec vozil levo kakor v Avstriji.

Ker je na navedenem kraju oster ovinek in je razgled na tem mestu močno oviran, je moralo priti do karambola. Zaradi silne brzine se avtomobilista nista mogla izogniti drug drugemu. Zato sta na ovinku trčila z vso silo skupaj in Jarčev tovorni avtomobil, eno in pol tonski „Chevrolet" je kar zajahal trgovčev majhni „Fiat-Balila". Sunek je bil tako silen, da so se odprla stranska vrata in je trgovec zletel iz avtomobila ter obležal.

Jarc je takoj skočil z avtomobila in pomagal njegovi ženi, ki je bila zadaj v avtomobilu ter se je občutno poškodovala na glavi. Udarila je namreč ob sedež in si prebila lobanjo, dočim sta ostala otroka po čudnem naključju nepoškodovana.

Kmalu po nesreči je privozil vrhniški avtopodjetnik Štirn, ki je naložil na svoj tovorni avtomobil vse ponesrečence in jih prepeljal v ljubljansko bolnico, kjer pa so morali sprejem zaradi pomanjkanja prostora odkloniti. Zato je bila vsa družina italijanskega trgovca prepeljana v Leonišče. Tam so ugotovili, da ima trgovec močno poškodovano koleno, poškodbe nad členkom, a tudi notranje poškodbe, dočim ima njegova žena prebito lobanjo.

Pri karambolu je bil trgovčev avto skoraj popolnoma uničen, precej je pa trpel tudi Jarčev tovorni avtomobil, da je bil prav tako neraben za vožnjo. Jarc je prosil neke Čehe, ki so se pripeljali mimo, naj ga vzamejo s seboj, vendar mu niso ugogili, pač pa ga je vzel na svoj tovorni avto ljubljanski prevoznik g. Guštin, ki ga je prepeljal v Ljubljano, dočim se je ga. Mara Rusova s Planine pri Rakeku, ki je bila z Jarcem na avtomobilu, vrnila v Logatec.

Vse priče silnega karambola soglašajo v tem, da je nesrečo zakrivil Italijan sam zaradi tega, ker je vozil po levi. Mislil je namreč, da tudi v Jugoslaviji tako kakor v Avstriji vozimo po levi namesto po desni. Jarčev tovorni avtomobil je Guštin s svojim tovornim avtomobilom zavlekel v Ljubljano, a italijanski voz je Štirn z Vrhnike začasno spravil v svojo garažo.

Kakor poročajo iz Leonišča, je stanje ponesrečenih Italijanov razmeroma povoljno in ni nevarnosti za njih življenje, če ne nastanejo komplikacije.

SAMO ŠE DANES
MARIJA
v kateri igra glavno vlogo ljubka
Annabella
Predstave ob 4., 7¼ in 9¼ uri zvečer
Kot dopolnilo nova barvana Silly-simfonija »KRALJ NEPTUN«
ELITNI KINO MATICA

Iz Maribora

— **Novi člani upravnega odbora Mestne hranilnice.** Na zadnji občinski seji, ki se je vršila v torek zvečer v mestni posvetovalnici pod predsedstvom župana g. dr. Lipolda, je bil izvoljen naslednji upravni odbor Mestne hranilnice: Franjo Bureš, Jakob Lah, dr. Vinko Rapotec, Josip Petejan, dr. Karel Kieser in dr. Rudolf Juvan.

— **Državna nižja gozdarska šola v Mariboru** prične z rednim poukom 24. t. m. Kandidati, ki bodo na novo sprejeti in pa gojenci, ki prestopajo v II. razred dveletne šole, naj se zglase v zavodu 23. septembra. Na tej šoli se bodo vršili popravni izpiti 22. septembra t. l.

— **Tečaj za konserviranje sadja in zelenjave.** Opozarjamo vse zlasti gospodinje, na dvodnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave, ki se bo vršil 21. in 22. septembra na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj, ki bo teoretičen in praktičen, se bo vršil vsakokrat od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Prijave sprejema do 20. t. m. ravnateljstvo omenjene šole.

— **Razne tatvine.** Mariborska policijska kronika beleži več drznih tatvin, zanimivo pa je, da so vsi storilci doslej neznani. Nekdo je odpeljal tkalcu Tomažu Lupši s Pobrežja kolo znamke »Puch«, katerega je pustil na dvorišču ženske bolnice v Vinarski ulici. Ukradeno kolo je črno pleskano z evid. štev. 78123 in tov. štev. 75236 ter je vredno 800 Din. Tragično pri tem je dejstvo, da si je Lupša kolo izposodil. — Trgovcu Stanku Markoviču v Gosposki ulici je dolgoprstnež ukradel s podstrešja 9 srednješolskih knjig v vrednosti 530 Din. Vse knjige imajo na mnogih listih žigosani črki M. S., s čimer bi bilo možno tatu razkrinkati. Istega dne je bilo ukradeno mehaniku Alfredu Marinu na Masarykovi cesti iz delavnice 1200 Din vredno rezervno avtomobilsko kolo.

— **Na državni nižji gozdarski šoli v Mariboru** prične šolsko leto 1934—1935 dne 24. septembra t. l. Oni kandidati, ki bodo na novo sprejeti, kakor tudi gojenci, ki prestopajo v II. razred dveletne šole, naj se zglase v zavodu dne 23. septembra t. l. Popravni izpiti se bodo vršili 22. septembra t. l.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 14. septembra; katoličani: Pov. sv. križa.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Marija — Anabella.
Kino Ideal: Milijonarjeva prijateljica.
KINO DVOR: Sin prerije.
ZKD: »Veleturist« ob 14.30 v kinu Matici.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9 in dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6.

Izpod sita

Da tu pa tam še vedno gledajo iz nas cesarsko kraljevi spomini, smo že povedali. Sicer pa tega ni treba posebej praviti, saj vsi dobro vemo, kako je bilo in kako je zdaj. Poženi ovce z dobre paše na goličavo ali nasprotno, pa bo kozel pastir in pastir kozel. To je filozofija brez sistema, ni pa brez pomena. Vsaka stvar ima pa tak pomen, kakršnega ji prisodiš. Zapodi kozla iz zelnika, pa ti bo gledal nazaj.

Torej gledanje nazaj v cesarsko kraljeve čase je predmet našega spodtikanja in ogorčenja. Gleda pa lahko človek različno. Eni miže gledajo, drugi imajo na stežaj odprte oči, pa ne vidijo, tretji gledajo na desno a vidijo na levo, največ je pa takih, ki vse življenje gledajo, pa ne vidijo. Težko je torej točno povedati, kako je s tem preklicanim gledanjem tja daleč nazaj v dobre stare čase. Morda ta ali oni res gleda, pa vidi samo temo, pa še jok in škripanje z zobmi. Kdo bi mu zameril. Noben pošten kristjan ne. Če samo gleda in nima nobenega poželenja, nima na vesti niti najmanjšega greha. A če ga ima, mu ga velikodušno odpustimo po znanem francoskem izreku, ker njegovo gledanje razumemo.

V roke je nam prišel akt naše slavne bolnice iz leta 1928 in sicer »Auszug aus dem Geburts- und Tauf-Buche des Landesspitals in Laibach... Seelsorgeamt im Landes Spitale zu Laibach« je pa za nameček, da si bomo bolje zapomnili, kako smo uradovali v letu Gospodovem 1928, torej še polnih deset let po pogrebu »des k. u. k. Subordinationsgefühl's«.

Gospodarske vesti

= **Carina na turistično - propagandni material.** Finančni minister je odredil, da se ne pobira carina na turistično - propagandni material iz Velike Britanije, Nemčije in belgijsko - luksemburške carinske unije, pod pogojem, da izvira iz dotičnih držav in da je namenjen za brezplačno razširjanje na našem carinskem področju. Turistično-propagandni material je oproščen carine tudi tedaj, kadar se izvaža iz naše države v Nemčijo, Veliko Britanijo in belgijsko - luksemburško carinsko unijo.

Jutri premiera zgodovinskega velefilma

HENRIK VIII.
IN NJEGOVIH 6 ŽENA

Rezervirajte si vstopnice!
ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

* **Avstrijski državni praznik** je odslej 1. maj. Avstrijski konzulat v Ljubljani objavlja, da je po naredbi avstrijske zvezne vlade z dne 27. aprila 1934, v trajen spomin na razglas ustave 1934. zvezne države Avstrije proglašen 1. maj vsakega leta za državni praznik, obenem je 12. november kot tak odpravljen.

— **Konkurzi in prisilne poravnave.** Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 21. avgusta do 10. septembra statistiko konkurzov in prisilnih poravnav (številke v oklepaju se nanašajo na isto razdoblje lanskega leta). Konkurzov fje bilo otvorjenih v dravski banovini 1 (2), v savski 1 (2), v primorski 2 (1), v drinski 1 (1), v zetski (1), v dunavski 1 (4), v moravski 1 (1), v Beogradu, Zemunu in Pančevu 1 (3). Razglašenih prisilnih poravnav izven konkurza je bilo v dravski banovini 5, v savski 5 (1), v primorski 3, v drinski 2, v dunavski 2 (1), v vardarski 1, v Beogradu, Zemunu in Pančevu 4 (1), končanih konkurznih postopanj v dravski banovini 3 (2), v savski 2 (5), v drinski 1 (5), v zetski 1 (1), v dunavski 4 (12), v moravski 2 (2), v vardarski 2 (1), v Beogradu, Zemunu in Pančevu 1. Potrjenih prisilnih poravnav je bilo v dravski banovini 7 (2), v savski 3 (2), v primorski 1, v zetski (2), v dunavski 1 (2) in v vardarski (1).

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesju, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleda barva obraza izginejo često po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, preden ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefovo« vodo toplo priporočati kot v te namene služeče domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Bolgarski pravniki v Dubrovniku.** V sredo zvečer so prispeli v Dubrovnik bolgarski pravniki v spremstvu naših pravnikov. V pristanišču jih je pričakoval poseben odbor dubrovniških pravnikov s sokolsko godbo in jih prisrčno sprejel. Tudi v Dubrovniku je prišlo do izraza bolgarsko-jugoslovensko prijateljstvo.

— **Velika nova bolnica na Sušaku.** Na Sušaku bo kmalu dograjena velika nova bolnica. Poslopje je dolgo 100 m in razdeljeno v dve krili. V bolnici bo 200 bolniških postelj; to število se bo pa lahko še pomnožilo. Stroški so znašali doslej že 16,000.000 Din.

— **Zanimivo predavanje o proboju solunske fronte.** Drevi ob 7.20 bo v ljubljanskem radiu zanimivo predavanje o proboju solunske fronte. Predavanje je sestavljeno po podatkih generala Danila Kalafatovića.

Samo še danes cowboyski velefilm

SIN PRERIJE

v katerem igra

GEORGE O' BRIEN

ZVOČNI KINO DVOR. Predstave ob 4., 7. in 9. uri. Cene 4.50 in 6.50 Din.

— **Smučarski klub Polž** opozarja svoje člane in prijatelje, da ima v nedeljo 16. tm. v Zavrtačah nad Višnjo goro redni občni zbor. Udeležite se ga, saj so na dnevnem redu važne zadeve. Ljubljančani se odpeljemo zjutraj ob 5.44 z izletniškim vlakom do Višnje gore.

— **Nemško letalo se je moralo spustiti pri Zaprešiču.** Na veliki evropski letalski tekmi na progi blizu 10.000 km so se včeraj ustavili tekmovalci tudi v Zagrebu. Dva avijona sta zgrešila pot, eno nemško letalo je brez sledu izginilo, eno se je moralo spustiti na travniku brizu Zaprešiča. Pilotu se ni zgodilo nič hudega. Najbrž se je moral tudi drugi nemški pilot nekje med potjo spustiti na tla.

— **Kolo jugoslovenskih sester v Višnji gori** bo imelo v nedeljo 16. tm. popoldne v prostorih trgovca in gostilničarja g. M. Omahna prijetno družabno prireditev, vinsko trgatev. Posetimo jo, da izkažemo priznanje marljivim višnjegorskim kolašicam, ki nas bodo gostoljubno sprejele. Podprimo njihovo delo, saj gre v korist trpečemu bližnjemu.

— **Ribiljani love ribe ob naši obali.** Finančni motorni čoln iz Ulcinja je zasačil italijansko ribiško ladjo blizu naše obale. Pripeljal jo je v Ulcinj, kjer so Italijanom zaplenili ribe. Sestavili so zapisnik, potem je pa italijanska ladja odplula v Bari.

— **Potres v Zagrebu.** Včeraj proti večeru so čutili v Zagrebu potresni sunek, ki je bil pa le krajevnega značaja.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo oblačno. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 27, v Splitu 25, v Beogradu 24, v Sarajevu in Zagrebu 21, v Ljubljani 19.9, v Mariboru 19.8 Davi je kazal barometer v Ljubljani 766.7, temperatura je znašala 15.6.

— **Žena umorila moža in ga obesila.** V Kapelici pri Bjelovaru je bil umorjen kmet Marko Ištvanović. Našli so ga obešenega in zdravnik je na prvi pogled mislil, da gre za samomor. Orožniki so pa uvedli strogo preiskavo in dognali, da je Ištvanovića umorila njegova žena Jeka, ki je umor tudi priznala. Moža je zadavila s pomočjo svojega ljubčka Nikole Gašparja, potem sta pa truplo obesila, da bi ljudje mislili, da se je Ištvanović obesil.

— **Vlomilec, ki potuje z letalom.** Zagrebška policija je zasačila nevarnega vlomilca Ivana Jožo, ki ima na vesti več vlomov. Po vlomih je navadno odletel z letalom daleč od Zagreba, kjer je toliko časa brezskrbno živel, da je pognal ves plen. Izdajal se je za Ivico Josiča. Zaradi vlomov in tatvin je bil že večkrat kaznovan.

— **Avtomobilska nesreča pri Bledu.** V torek ob 14. je vozil skozi vas Hlebce pri Lescah šofer Trpin z avtomobilom gdč. Adelo Englovo iz Zagreba in nekega zdravnika iz Nemčije z Golnika na Bled. Na ravni cesti je pa menda avtomobilu počila pnevmatika in ker so odpovedale tudi zavore, se je avtomobil v polnem diru zaletel v debel oreh ob cesti. Englova je v loku odletela z avtomobila in obležala nezavestna na cesti, dočim sta ostala zdravnik in šofer nepoškodovana. Ponesrečeni Zagrebčanki je nudil prvo pomoč zdravnik dr. Schwarz, nato so jo pa prepeljali v Leonišče v Ljubljano, kjer so ugotovili, da ima počeno lobanjo, nevarno poškodbo na nogi in rano na roki. V Leonišču se je sicer ponesrečenka pozneje zavedla vendar je njeno stanje zelo kritično. Avtomobil, ki je last Stanka Žirovnika z Bleda, je bil znatno poškodovan in ima lastnik veliko škodo.

SAMO ŠE DANES Joan Crawford in Clark Gable v filmu ljubezni, strasti in požrtvovalnosti

MILIJONARJEVA PRIJATELJICA

ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave danes ob 4., 7. in 9.¼ uri

Iz Ljubljane

— **Pododbor društva Rdečega križa v Ljubljani** bo otvoril »Teden Rdečega križa« v nedeljo 16. t. m. s službo božjo za osvoboditelje našega naroda ob 9.30 na Kongresnem trgu. Nato bo obhod po Šelenburgovi ulici, Tyrševi cesti, Dalmatinovi ulici, Miklošičevi cesti, Frančiškanski most, Stritarjevi ulici, pred Mestni magistrat ter mimohod pred spomenikom kralja Petra Velikega Osvoboditelja, kjer bo položil venec predsednik Pododbora gospod dr. Oton Fettich, nato nadaljevanje obhoda po Mestnem trgu, čevljarskem mostu, Dvorskem nabrežju, Dvorskem trgu na Kongresni trg, kjer bo ob 11. uri radioprenos govora predsednika društva Nj. kralj. Visočanstva kneza Pavla in nagovora predsednika pododbora dr. Otona Fetticha. K proslavi je povabil odbor predstavnike vseh oblastev, uradov in organizacij; svoje člane, kakor tudi člane ostalih društev pa po tej poti najvljudneje vabi k obilni udeležbi.

—lj **Današnji ribji trg.** Zaradi deževnega vremena, ki je vladalo zadnje dni tako pri nas kakor tudi nad Jadranom, je bil današnji ribji trg prav slabo založen z morskimi in domačimi ribami. Od morskih so imeli na razpolago samo sardelice po 10, skombre po 12 in tuna po 20 Din kg. Ribe so šle naglo v denar, čeprav so bile dražje kakor običajno. Od domačih rib so nudili ščuko po 20 do 24, kline pa po 12 Din. Donavski sili so bili po 36 Din kg.

— **Okrajna organizacija JNS** za dvorski okraj (IX. in X. volišče) v Ljubljani vabi svoje članstvo na članski sestanek, ki se vrši v petek dne 14. t. m. ob 20. uri v salonu gostilne »Pri Mraku« na Rimski cesti. Na dnevnem redu bo med drugim razgovor o občinskih volitvah v Ljubljani. Poročali bodo tudi delegatje sreskega odbora.

— **Okrajna organizacija JNS za 11. in 12. volišče dvorskega okraja** prosi vse svoje odbornike, da se zanesljivo udeleže važne odborove seje, ki se bo vršila drevi ob 20. v restavraciji »Zvezda«.

— **Jadranska straža poziva** vse svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeleži proslav tedna Rdečega križa od 16. do 22. t. m. V Ljubljani bo v nedeljo 16. t. m. ob 9. svečana služba božja za padle borce, nato sprevod k spomeniku kralja Petra. Ob 11. bo zaključek prireditve s prenosom govora Nj. Vis. kneza Pavla po radiu na Kongresnem trgu.

Z Jesenic

— **Sportne prireditve.** V nedeljo, dne 16. t. m, se vrši na igrišču »Bratstva« revanžna nogometna tekma za pokal ljubljanskega nogometnega podsaveza med starima domačima rivaloma SK »Bratstvo« in SK »Enakost«. Tekma obeta biti zelo zanimiva, ker so igrači obeh klubov v zelo dobri formi, kar se je opažalo pri nedeljski pokalni tekmi na igrišču »Enakosti«, ki je končala z zmago »Bratstva« v razmerju 2:0, ne pa 2:5, kot je poročal tiskarski škrat. Istega dne ob 14. uri se vrši na igrišču »Bratstva« predtekma med I. moštvom GSK »Gorenjec« in rezervo »Bratstva«.

— **Mestna javna razsvetljava.** Pred kratkim je dala mestna občina namestiti na Gosposvetski cesti tri velike električne svetilke, ki zelo močno razsvetljujejo cesto. Nadaljne tri se bodo namestile v bližini Mesarjeve restavracije in na obeh koncih Trga kralja Aleksandra. Potrebna bi bila boljša razsvetljava na Prešernovi in Cankarjevi cesti, najbolj potrebno pa bi bilo napeljati elekrično luč na Kralja Petra cesto med Hermanovo gostilno in graščino, kjer je pod gostim kostanjevim drevjem tema kot v kozjem rogu.

Med prekmurskimi Slovenci

Kako je v Slovenski krajini 15 let po osvobojenju — Prekmurski kmet živi slabo

Pri Radencih prebrodimo Muro in smo v Slovenski Krajini. V novejši dobi po svetovni vojni sta knjiga in časopis ustvarila za pokrajino onostran Mure novo imenovanje: Prekmurje. Toda narod je konservativen in kljub vsemu posna in govori samo: Slovenska Krajina.

Tujca, nevajenega zgolj ravnine, nekako čudno dirne neizmerna ravan, ki se začne v njo vtapljati takoj pri prebodu čez Muro. Kakor bi te nebeški svod pritiskal k tlom, k materi zemlji. Nehote se obračaš in oko išče zelene Slovenske gorice, ki so te spremljale na Murskem polju. Na *Petanjcih* smo. Ime je znano po petanjski slatini. Pokrajina postaja enolična. Jelše, bresti, jagnedi. Vmes zelene, sočne livade, tako mehke, da bi jih kar pobožal. Čez vso zemlječ v neznano zemljo, morda je Rusija takšna. Kakor da bi čutil in dihal minula stoletja. Hodimo dalj časa po mehkih pešpotih. Vendar v neizvestnosti, da ne bi zašli, se vračamo nazaj na cesto. Srečujemo ljuljo pa je razlita tiha melanholija, da ti stiska srce. Imaš občutek, da hodiš nekje dadi. Vsi pozdravljajo, deca, odrasli: »Falen bojdi Jezuš Kristuš!« in »Dober den!« Prvi so katoliki, drugi protestanti. Tudi v tem se ločijo. Moški se tudi odkrivajo. Petanjci so važni v naši kulturni zgodovini. Semkaj so pribežali in našli v Madžarski zavetje štajerski in kranjski protestantovski predikanti, ko jih je bil leta 1598. nestrpni verski fanatik in škof Hren izgnal. Tukaj so potem imeli svoje cerkvene shode. Leta 1601. poroča protestantovski pridigar na Petanjcih, Hans Walter, da »se je zbralo minule binkoštne praznike mnogo ljudi s Koroškega, pa celo iz Ljubljane k njegovim pridigam.«

Mure, v LMS, 1869:

»Žalost kljuje srce in dušo, vsled česar gorka rosa orje brazde po licih, ker prejasno vidim, globoko čutim, da že zija na lik lakotnemu pozoju grobno žrelo, da pogolta mile nam bratove, ter spremeni v čikoše in kanase, ako skoro ne vstanejo na silno delo omikani narodnjaki, in se v kratkem ne obrno politiške razmere na ugodnejšo plat. Najnovejša doba kaže gazilna konjska kopita, kremplje morivno zasekava v nežno osrčje jihovega krasnega golča in čestne narodnosti.«

Na *Tišini* smo in si odpočivamo v gostilni Žökš. Domači sin je zagrebški medicinec. Streže nam ter v mehki prekmurščini pripoveduje o svojih študijah in domačih razmerah. Pozneje se družba poveča. K omizju prisedejo tišinski šolnik in dve učiteljici. Šolnik je domačin, učiteljici pa sikomu Sibirija. Narod je šoli naklonjen, zlasti starejši ljudje dobro cenijo razliko med sedanjo narodno slovensko in predvojno, madžarsko šolo. V Madžarski slovenščina ni imela nobene veljave, ne v šoli ne v uradu, komaj še nekoliko v cerkvi. Narodnostne razmere v Slovenski Krajini iz Haloz. Popolnoma sta zadovoljni. Tako dobivajo tudi »prišleki« trdna tla v Slovenski Krajini, ki je bila še pred leti marsikje bile do osvobojenja žalostne, da, brezupne. Tako je zapisal veliki narodnjak, jezikoslovec in politik, Božidar Raič, ki je sam mnogo potoval po zemlji onostran

Slovenščina je bila izključena iz šole. Majhna izjema in samo nekaj časa je bila slovenska učna knjiga, ki jo je v prekmurščino prevel učitelj meščanske šole v Dolnji Lendavi, Murkovič, rodom štajerski Slovenec. Učitelji marsikje slovenske narodnosti, so bili odločnega madžarskega mišljenja, ponekod, na žalost, tudi duhovščina. Madžarska vlada je sicer zelo skrbela za razvoj šolstva tudi v Slovenski Krajini. Toda njen prvi namen je bil ta, da bi že koliko zna deca madžarski. Po takih večjih in manjših uspehih so se ravnale tudi nagrade za učiteljstvo, ki so znašale 200 do 300 kron, kar so bile v predvojni dobi pač čedne vsote. — Da slovenščina v Slovenski Krajini ni imela mesta niti v uradih, smo že omenili. In čeprav je tu in tam kak uradnik znal slovenski, vendar se ni upal in hotel s strankami govoriti v njihovem ji je pogosto uspelo, dasiravno ne v tolikem obsegu, kakor so si želeli. Šolski nadzorniki se o priliki nadzorovanja niso prepričali, niti se hoteli prepričati, koliko so materinem jeziku, temveč se je posluževal tolmača. Madžarski šovinizem je preganjal vsako, tudi najmanjše slovensko narodno gibanje. Tako n. pr. so bile na indeksu celo nežno deco raznarodili in pomadžarili. To otroci napredovali v poedinih predmetih. Njihova skrb je bila, da so dognali, ali in knjige »Družbe sv. Mohorja«, češ da so madžarski državi sovražne in nevarne. Tudi cerkvena višja oblast je večkrat in marsikje zatirala slovenski katekizem v šoli.

Velike zasluge za razvoj slovenske narodne zavesti in slovenskega jezika v Slovenski Krajini si je pridobil v zadnjih desetletjih pred svetovno vojno tišinski dekan, kanonik in šolski nadzornik dr. Ivan Ivanoczy. Neustrašen je učil in pisal,

»da Sloven tüdi má naturalsko pravico na svoj jezik i ka ga ne sme zavrečti nikdar i za nikoga volo ne. Ar či je ednok Bog razne jezike i narode nastavo, tak tüdi to šče, naj se vsaki narod po svojem jeziki razvija i Boga dičl.«

Tako je Ivanoczy učil svoje rojake, odpravil iz šole madžarski katekizem in uvedel slovenskega. Tudi je sam poučeval verouk v slovenskem jeziku. To je bil za tisto dobo pogumen, da, naravnost drzen čin. V zvezi z župnikom Ivanom Bašo je ustanovil leta 1903. za prekmurske Slovence »Kalendár«, ki je prinašal raznovrstno vsebino: nabožno in poučno, šolsko in gospodarsko. Značilno za ono je bilo, da se noben pisatelj člankov ni podpisal. Priporočal ga je tako-le:

»Da je drüštvo samo te mogoče nastaviti, či zadosta kotrig (članov) se najde; opominamo vas z vrejlim srcom se dobre Slovence vogerske naše domovine, ne zamüdite to dobro priliko, štera se vam ponüja po skrblivosti i darovitnosti vrloga višešnjega pastira. Či se oni skrbijo za vaš jezik i njega obdržanje, vaša dužnost je nji bogati. S siromaštvom se nište nemore vö zgučati, ár nega tak velikoga siromaka, ki v ednom leti edno korono ne bi mogao aldüvati (žrtvovati) za svojo düšo. Nesmi biti ni edne poštene katoličanske familie slovenske, štera nebi postala kotriga toga dobroga Bogi i vsakomi spametnomi človeki prijetnoga drüštva.«

(CF LZ 1904. A. T.: Slovenci na Ogrskem.)

Pa niti Ivanoczy bi se ne mogel toliko prodrznili izvajati vsega, kar se jim je zahotelo. Najbolje je to občutil narod ob vojnih rekviracijah, ko je Baša diktiral notarju, koliko sme zapisati. Bil mu je posebljena zaslomba. Kdor je vsaj zaslutil ravnotežje njegove osebnosti, je uravnal svoje življenje po naravni poti, ki jo je hodil on. Zakaj Baša je gledal na tek dogodkov z mirom, ki ni bil brezčutnost, marveč spoznanje, da človek ne sme utoniti v malenkostih bežnih dogajanj, temveč mora vršiti svoje delo sam iz sebe. Zato se je znal postaviti po robu, če je bilo treba, vsej župniji, pa celo stanovskim tovarišem in oblastem, v katerikoli obliki, a brez hrupa, z mirnim delom po lastnem prevdarku. — Trajen spomenik si je sam postavil z bogojanskim »prstom božjim«, ki gleda na njegovo tako zelo ljubljeno Slovensko krajino in slovenski narod.

Sobota, kakor jo pozna in govori narod v Slovenski Krajini, ima še vedno videz in značaj madžarskega provincijalnega mesta. Ob širokih cestah se vrstijo nizke pritlične hiše. Poleg poedinih advokatskih, zdravniških, trgovskih in obrtniških slovenskih imen, številna madžarska... Sredi zapuščenega parka sameva nekdanji Szapáryjev grad, ki je pač gledal v Madžarski lepše čase in sprejemal bolj pestre uniforme. V parku nadzirajo varuško deco, na klopeh posedajo brezposelni, mestna gospoda se izgublja z racketi po zaraslih potih na nevidno teniške tam nekje za graščino. Grajski inventar je razprodan, tako tudi starinska knjižnica in bogate zbirke. Prejasna grofovska rodbina je v Madžarski. Skozi visoka okna se sklanjajo povsem domači obrazi. Mar bi prenesle ta pogled premilostne gospe grofice?... Kar tri konfesije imajo v Soboti dostojne božje hrame: katoliška, luteranska in židovska. In že se čujejo glasovi tudi o nameravani pravoslavni cerkvi. — V Soboti imajo prve štiri razrede državne realne gimnazije, ki se nahaja v poslopju nekdanje madžarske meščanske šole. S to gimnazijo je večen križ. Bila je že dovoljena popolna gimnazija, a pozneje zopet ukinjena. So pa vsi pogoji za samostojno popolno gimnazijo, saj je ta imela v preteklem letu do 300 dijakov, za prvi razred se jih je pa letos vpisalo okrog sto. Teritorij te gimnazije je pač zelo obsežen: vsa Slovenska Krajina in še Mursko polje tja do Slovenskih goric. Baš te počitnice so bili dijaki pridno na delu. Peš in na kolesih so zbirali podpise prebivalstva in županstev za razširjenje gimnazije. Ponekod so jih nezaupni, zlasti pa zelo zadolženi kmetje odklanjali.

Prekmurski kmet živi skromno, v premnogih primerih naravnost slabo. Zemlja je bila poprej last raznih madžarskih grofovskih rodbin: Szapáry, Széchenyi, Batthányi. Grofje so odšli, veleposestva pa so razdeljena med domače prebivalstvo. Težaki, ki so bili poprej zaposleni na veleposestvih, so postali odveč. Saj so katoliške rodbine itak same dovolj bogato oblagodarjene z otroci. In Slovenska Krajina spada med najbolj obljudene dele naše države. Še hodijo domačini kot sezonski delavci v Francijo, Nemčijo in ostale države, pa tudi v tem pogledu je zaradi svetovne krize vedno slabše. Pa tudi v tujini živi prekmurski kmet zelo skromno. In niso samo poedini primeri, ko se vrača domov s tisočaki prihranjenega denarja. Doma pa je bila letos borna žetev in pesem mlatilnega stroja kratka.

Iz Kranja

— **Dobitki letošnje tombole.** Glavni dobitek letošnje tombole, elegantni moderni Citroen avto je že razstavljen v razstavnem paviljonu na Glavnem trgu. Množice radovednežev se zbirajo pred paviljonom in občudujejo razkošni dobitek. — Vedno je bila kranjska tombola največja prireditev te vrste v državi. Letošnja tombola pa bo prekosila po vrednosti dobitkov vse dosedanje prireditve. Poleg avtomobila so razstavljeni tudi drugi veliki dobitki, moderna spalnica, več koles itd. Število dobitkov je vsak dan večje. Radovedneži že ugibajo, kdo bo zadel avtomobil. Dosedaj se je vedno zgodilo, da so prišli vsi veliki in glavni dobitki v roke potrebnih, sreča je bila vedno pravično naklonjena. Po vseh kranjskih trgovinah prodajajo tablice za tombolo, ki bodo do nedelje po 4 Din, v nedeljo, na dan prireditve, pa po 5 Din. Ker je dovoljena polovična vožnja na železnici, bo gotovo obisk od vseh strani ogromen.

— **Prebrisan tat.** Kranjski orožniki so aretirali 20letnega Antona K. iz Spodnjega Bitnja, ki je ukradel v sredo svojemu sosedu posestniku Janezu Starmanu iz nezaklenjene omare v spalnici 1500 Din, ki jih je imel skranjene v žepu v suknjiču. Tat je kot sosed oškodovanega dobro poznal domače razmere pri Starmanovih. Vedel je, kdaj so bili vsi domači na polju in da so bila zadnja hišna vrata nezaklenjena. Ukradel je samo papirnati denar, srebrni drobiž pa je previdno pustil v žepu in je mislil, da Starman tako tatvine ne bo opazil. Toda slučaj je hotel, da sta ga opazila od daleč posestnik Starman in njegova služkinja, ki sta se vračala s polja, kako je hitel od Starmanove proti domači hiši. Spoznala sta ga po obleki. Anton je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine in je na slabem glasu, ker se boji dela.

Iz Ptuja

— **Pogrešano dekle.** Pred dnevi je prijavil posestnik Golob Jurij iz Brstja na ptujski orožniški postaji, da sta se zglasila proti večeru pri njem dva živinska trgovca, ki sta kupila eno živinče, nato ga pa zaprosila za vodnika proti Hrvatski, ker jima je bila pot neznana. Golob vesel dobre kupčije, je dal za vodnika svojo 20 letno hčer Terezijo, ki pa se ni vrnila domov. Takoj drugi dan po prijavi, ko so orožniki že poizvedovali za njo, pa se je hči nenadoma pojavila doma čila in zdrava ter izpovedala, da je zaradi teme morala prenočevati pri dobrih ljudeh. Seveda je bilo doma veselje, ker so se starši že bali, da je postala žrtev neznanega zločinca.

»Čemu se pudraš, tetka?«

»Da bom lepša, seveda.«

»Potem pa najbrže nimaš pravega pudra?« (Söndagnisse Strix)

2777

V 120 kilometerskem tempu

»Vidiš, zdaj pa lahko rečemo, da smo videli tudi poševni stolp v Pisi!« (Mocca)

2778

»Samo še trenutek potrpljenja, Joe, meni se hoče napraviti posnetek tega prizora!«

(Judge)

Ponson du Terrail: 121

Lepa židovka

Roman.

— Povejte, kaj mislite, gospa?

— Poznam nekoga, ki bi morda tudi zasnubil mojo vnukinjo, dekle, ki še ne ve, kaj je ljubezen.

— Ah, gospa grofica, ne vzbujajte mi praznih nad! — je vzkliknil Godefroy povešenih oči.

— Sramežljivi mladenič, torej vas moram sama zasnubiti za svojo vnukinjo.

— Kaj pa markiz de Mathalin?

— Boste že videli.

— A Filipina?

— Ah, uboga Filipina, ki misli, da je zaljubljena, bo doživela hudo razočaranje. Toda v tem primeru ne gre za ljubezen, užaljeno bo samo samoljubje.

— In mi obljubite...?

— Vaša žena bo!

Godefroy in grofica sta govorila še celo uro. Prej obupani mladenič je bil zdaj v sedmih nebesih. In vendar se markiz de Mathalin še ni bil odrekel pravici do roke Filipine de Genouilhac.

XXXIII.

PLAČILO

Naslednjega dne, ko je objavil »Memorial bordelais« vest, da je prišel stari žid Samuel zaradi poloma bank v Londonu, Amsterdamu in Benetkah na boben, markiz de Mathalin ni več dvomil o resničnosti te vesti, saj ni mogel slutiti, da je dobrodušni plemič d'Arnault drago plačal objavo te vesti.

Takoj je sedel k pisalni mizici, napisal pismo in ga poslal po svojem sluga v palačo grofice de Blossac. Pismo se je glasilo:

»Madame, hvaležen bi vam bil, če bi smatrali, da mojega včerajšnjega koraka sploh ni bilo. Nikoli ne boste zvedeli, kako zelo trpim, da moram odkloniti zvezo, ki je bila najslajše hrepenenje mojega srca in življenja. Uklonim se pritisku razmer, sem pod vplivom močnejše sile, ki njena tajna ne pripada meni. Morda bo kdaj odstranjena ta ovira. Tedaj se vrnem in prosil vas bom, da mi daste drugačno ime, kakor je ime

vašega vdanega služabnika markiza Jaquesa de Mathalin.«

Po prečitanju tega pisma, ki ga je bila zelo vesela, je poslala grofica de Blossac po Godefroya, ki je bil izgubil že vsako nado. Potem je pa dala poklicati svojo vnukinjo.

Filipina je prihitela vsa srečna.

— Hčerka moja, — je dejala grofica, — pripravi se na posebno neprijetno novico.

Dekle je prebledelo in vprašalo:

— Ali gre za markiza?

— Da, ljuba Filipina, ta mož te ni vreden.

— Dokaze hočem imeti, babica! — je vzkliknila Filipina.

Grofica je vzela z mize »Memorial bordelais«, pomolila je list svoji vnukinji in ji pokazala članek, ki ga je bil napisal d'Arnault.

— No, siromašni smo, vse smo izgubili, — je dejalo dekle z drhtečim glasom, — toda kaj ima markiz opraviti s tem?

— Zdaj pa prečitaj pismo markiza de Mathalin.

Filipina je hlastno segla po pismu in ga brž prečitala. Potem ga je molče izpustila iz rok, prebledela je, toda nobena solza ji ni zalila oči.

— Markiz se je torej podlo igral z menoj? — je zašepetala končno.

Ponosno je dvignila glavo in pripomnila:

— Oprostite, babica, da nisem že prej poslušala vaših nasvetov. Ta mož sploh nima srca in ne zasluži nobenega sočutja.

— Prav praviš, draga Filipina!

— Ne poznam ga več, zame je mrtev. In zardeti moram, če se spomnim, da sem hotela postati njegova žena. Še enkrat vas prosim, odpustite mi! Zdaj vidim, da ste imeli prav, zdaj sem spoznala, da mi ni govorilo o ljubezni pravo srce, temveč samo domišlija.

— Objemi me, draga hči, — je dejala grofica; — najdeš moža, glej moža, ki je boljši od vseh markizov sveta.

— Ah, babica, dovoli mi, da si malo oddahnem, ne govori mi še o možitvi. Saj sem komaj ušla veliki nevarnosti.

— Zgodi se tvoja volja, drago dete, toda kadar se bo resnično oglasilo tvoje srce, mi boš morala zaupati svoje hrepenenje.

— Obljubim vam to!

Filipina je odšla, saj je bila potrebna samote in počitka.

Kmalu je prišel h grofici Godefroy.

— No? — je vprašal.

— Odgovorim vam lahko v treh besedah, — je dejala grofica; Filipina je svobodna.

D'Arnault je bil preveč zadovoljen, da jo je tako imenitno zagodel markizu, da bi dolgo molčal o tem. Komaj je zvedel, da je markiz preklical svojo besedo, je povedal vsem svojim prijateljem in znancem, da stari žid Samuel ni prišel na boben, temveč da je bila ta vest samo past, v katero se je dal markiz ujeti kot tepec.

Pri pogrebu ubogega polkovnika de Cesac se je govorilo samo o tem. Za deset let postarani kapitan Mousegur je bil v žalni obleki kot pravi oče nesrečnega mrtvega častnika.

Ko so se pogrebci vračali s pokopališča, je začel nekdo praviti, kaj se je zgodilo z markizom de Mathalin.

Komaj je kapitan de Mousegur zaslišal markizovo ime, se je ustavil.

— Ali so tega človeka res izpustili?

— Da, gospod kapitan.

— On je kriv, da sem se sezanil z Merotto. On je kriv smrti mojega polkovnika. Če bi ne bil ta pustolovec iskal prepira z nama, bi se ne bila seznanila s podlo žensko, zmožno vsakega zločina. To mi bo markiz drago plačal. Zagotavljam vas, da se v prihodnjem dvoboju ne bo bil za prazen nič, kakor je njegova navada. Kapitanu Mouseguru ni do življenja in svojega polkovnika bo osvetil, pa naj se zgodi karkoli.

Voronov še ni opešal

Zlobni jeziki so začeli obrekovati znanega pomlajevalca prof. Voronova, češ, da se je kot 60 letni samec poročil z mlado lepotico, da bi kronal svojo pomlajevalno prakso in teorijo, toda na pomoč so mu morali priskočiti njegovi učenci, ki naj bi ga blli pomladili. Zato se je baje vozil neprestano vozil iz Solnograda na Dunaj in nazaj. Inozemski listi so priobčevali tudi slike, ki naj bi prikazale Voronova v smešni luči kot izmozganega in onemoglega starca, potrebnega pomladitve.

Vse zlobne vesti so pa zdaj ovržeiz najzaneslivejšega vira, ki pravi, da je Voronov fizično in duševno povsem svež in da hoče še bolj poglobiti svoje strokovne študije. V kratkem odpotuje s svojo ženo v Indijo, kjer namerava urediti veliko opičjo farmo, da bi imel po povratku v Evropo na razpolago dovolj opičjih žlez za pomlajevanje starih ljudi. Starci in starke torej lahko mirno zro v bodočnost, kajti krepkih šimpanzev bo kmalu toliko, da se bo lahko dal pomladiti vsak, kdor ima dovolj denarja. Pomlajevanje je namreč precej drago.

Ameriška reklama

Amerika je dežela reklame in če je bila reklama potrebna v času konjunkture, je tem bolj potrebna zdaj ko tudi petični ljudje neradi kupujejo. Težko je pripraviti človeka do tega, da se odloči za večji nakup. To dobro vedo ameriški trgovci in se po tem tudi ravnajo. V Grandparku v Chicagu občudujejo zdaj ljudje električno reklamo neke petrolejske družbe v obliki ogromne goroče baklje, visoke 45 m. Ta svetlobna reklama je torej visoka tako kakor 14 nadstropna hiša. Črke besedila so visoke po 6 m in tehtajo skupaj 80 ton. Ogrodje vgromne baklje tehta 120 ton, za svetlobo pa skrbi 8000 žarnic in 750 neonovih cevi. Za električni tok se porabi blizu 20.000 m žice.

Ta ogromna svetlobna reklama stoji sredi Grandparka in se vidi daleč naokrog. Upokojenci lahko zvečer mirno sede po parku na klopeh in čitajo novine, saj imajo naravnost idealno razsvetljavo. Le zaljubljenci se zdaj tega parka izogibljejo in neki ogorčeni mladenič je nedavno izjavil, da bi morala oblast odstraniti to grdobijo, češ, da je luč tako močna, da človeka kar oči bole. Seveda ga je pa bolelo v prvi vrsti srce.

Koroška Slovenija

Dežela Koroška ima obliko pravokotnika, ki je približno dvakrat tako dolg, kakor je širok. Dolžina gre od vzhoda proti zahodu. Koroško deželo delimo na zgornjo in spodnjo Koroško. Delitev se vrši vprek (ne po dolgem), in sicer v sredini dežele, tam, kjer sto Beljak. Po dolgem pa delimo Koroško deželo na severni in na južni del. Severni je močno gorat. Najlepše ravnine so pa v južnem delu. In prav v tem prebivajo naši bratje: koroški Slovenci. Koroška Slovenija se izliva v Dravo reka Zila in kjer stoji mesto prava zakladnica. Ne le, da je plodonosna, temveč je tudi izredno lepa. Ako se povzpneš na katerokoli goro, sodiš, da imaš pod seboj najkrasnejši park, po katerem so agave in kakti (to so hribčki) in po katerem je mnogo bazenov s krasno zeleno vodo (jezera). Vse ta park pa obdaja krog in krog vedno zelena živa meja, obrobne gore, ki obkrožajo koroške ravnine.

Ravnine, po katerih prebivajo koroški Slovenci, so (od vzhoda proti zahodu): 1. Podjuna ali Jenska dolina; 2. Rož ali Rožna dolina: 3. Celovška ravnina in 4. Zilska dolina.

Podjuna se začne na vzhodu tam, kjer priteče na levem bregu v slavno koroško reko Dravo Labošnica, in se razprostira na zapadu do reke Borovnice, ki priteče v Dravo na nameščeni večji in manjši zeleni grmiči, desnem bregu izpod gore Košute. Od tu pa vo je pa prav ob tem največjem pritoku Drave Zilska dolina. Razen tega še prebivajo koroški Slovenci v Kanalski dolini, ki se razprostira južno od Zilske doline in sega od Trbiža na vzhodu, pa do Pontablja na zahodu. Kanalsko dolino so pridelili na mirovni konferenci Italiji.

Gosposvetsko polje je majhna dolina, ki se razprostira ob reki Glini, med Krnsko goro na severni in Šentmagdalensko goro na vrata je spadala h Koroški tudi Mežiška dolina. Leži vzhodno od Podjune, h kateri v širšem smislu tudi spada in se imenuje tako po reki Meži, ki priteče v Dravo na desnem bregu izpod gore Pece. To dolinico so priseodili na mirovni konferenci brezpogojno nam. Tu so bogati svinčeni rudniki in Angleži so bili pri odločanju o usodi teh krajev jeziček na tehtnici.

Koroška Slovenija je izrecno poljedelska dežela. Na njenem ozemlju uspevajo iste kulturne razstline, kakor v draveski banovini. Uspeval bi, kakor so pokazali poizkusi, tudi hmelj. Le za pravi kostanj in pa za vinjužni strani. Leži severno od Celovca, ob slovensko - nemški jezikovni meji. Do prvega trto je podnebje že premrzlo. Vendar, do vojne so se pečali v južnem delu Podjune celo z vinogradništvom. Uspeva pa na slovenskem Koroškem zelo dobro sadje, posebno jabolka in hruške in je Korošcem sadjedo pritoka reke Zile v Dravo pri mestu Beljaku se razprostira Rož ali Rožna dolina. Severno od Rožne doline je Celovška ravnina. Od Beljaka in iztoka reke Zile v Drasko, od tamkajšnjega potoka Cvilovca. Tako imenujejo koroški Slovenci ponekod Celovec še dandanes. Nemci, ki nimajo pravega izraza za glagol »civilitc«, so prestavili civiljenje na »klagen«, kar pomeni: tožiti, stokati, in naredili iz Cvilovca »Klagenfurt«.

Karantanija je pred tisoč leti obsegala vso koroško deželo in razen tega še skoraj vso ostalo Slovenijo (bivšo Štajersko in bivšo Kranjsko), današnjo srednjo in zgornjo Štajersko, vzhodni del Tirolske, solnograški Lungav in jugovzhodni del Nižje Avstrije. Slovenci niso prebivali samo v današnji koroški Sloveniji, temveč so prebivali in gospodarili tudi po ostali, dandanes ponemčeni koroški deželi in vrh tega po vseh zgovec (»mošt«) zadostno nadomestilo za vino.

Ime glavnega mesta, Celovca, je slovenraj navedenih deželah in pokrajinah. Karantanija je imela svoje vojvode, ki jih je umeščal na Gosposvetskem polju slovenski kmet v slovenskem jeziku. Dandanes pa je koroški Slovencev po krvi in imenu le še kakih devetdeset tisoč. Potisnjeni so na zgoraj naštete ravnine in doline. Te pokrajine so lepe in rodovitne, pa tudi niso kar majhne. Podjuna je približno tako velika, kakor ljubljanska ravan od Vrhnike do Kamnika, pa od Iga gor do Preddvora pod gorenjskimi planinami. Rož je skupaj s Celovško ravnino tudi najmanj tako velik. Zilska dolina pa je s Kanalsko dolino približno taka, kakor je naš gorenjski kot od Radovljice do Kranjske gore z Bohinjem vred.

Iz Novega mesta

— **Čolne kradejo.** Te dni je opazil učitelj g. S. K., da mu je neznani uzmovič odpeljal od njegovega pristana ob Krki, lep, nov dvosedežni sandolino. Ker je bila Krka mirna, je bilo nemogoče, da bi se čoln odtrgal sam z močno verigo. Domneva g.K., da je moral odpeljati nekdo čoln, je bila pravilna, zakaj ko je šel z drugim čolnom na zasledovanje proti vasi Mačkovec, je opazil na jezu sledove minija, s katerim je bil čoln prepleskan. V mlinu pod Mačkovcem pa je dejal mlinar, da je čoln priplaval po Krki, katerega je on spravil. V resnici je bil čoln spravljen precej daleč od Krke sredi vasi na nekem podu. Brškone si je uzmovič spotoma premislil in zapustil čoln.

— **Mesto je zopet oživelo** po trumah šolarjev, ki so prišli v velikem številu nadaljevati svoje študije na tukajšnjih šolah. Vse šole, osnovna, gimnazija itd. imajo veliko število učencev, menda pa prekaša vse zelo zelo napredujoča meščanska šola, ki šteje šteje letos 235 učencev in učenk. V I. razred je bilo vpisanih 92 učencev in učenk, v II. razred 60, v III. razred 51 in v IV. razred 32. Z naraščajočim številom učencev seveda narašča tudi potreba prostorov, tako da je že letos nujno, da dobi šola svoj oddelek. Istotako pa so potrebne tudi nove učne moči, da ne bo zopet trpel pouk, pri čemer so prikrajšani učenci, kot učitelji. Napredujoča šola pa je najlepši memento onim, ki so bili tako proti ustanovitvi meščanske šole v mestu in so deloma še danes.

— **Na starem pokopališču** vedno bolj prekopavajo grobove čim bolj se bliža konec roka, ko bodo preuredili prostor pokopališča v park, ki bo pač najlepši okras mesta. Za ta del mesta so že pripravljeni načrti, ki pa se bodo seveda uresničili ob zadostnih denarnih razmerah. Ob Ljubljanski cesti je zidovje že deloma podrto radi prenosa spomenikov, isto tako pa tudi na strani nad sejmiščem. Dobro bi bilo, da bi nekatere spomenike nad grobovi, ki jih nihče več ne oskrbuje, pregledal strokovnjak, da bi ugotovil, kaj bi se dalo spraviti v muzej.

— **Izpremememba funkcije.** Pri društvu »Soča« je odstopil dosedanji predsednik trgovec g. Turk. Posle predsednika pa je začasno prevzel dosedanji podpredsednik, ravnnatelj meščanske šole g. A. Marvič.

— **Ne pozabite, da je danes otvoritev sezone ZKD.** Kakor vam je že znano, nas bo zabaval Otto Wallburg s svojim neumornim humorjem in nerodnostjo. Na programu je, kakor ste že obveščeni, filmska burka »Veleturist«. Predstava se začne točno ob pol treh popoldne. Vstopnina za predstavo 3.50, 5.50, 6.50 Din. Komur je do zabave in smeha, naj ne opzabi na to predstavo. Otto Wallburg bo zabaval vse in vsakega.

NAROČAJTE SLOVENSKI NAROD MESEČNA NAROČNINA DIN 12.-

Klišeje

vseh vrst enobarvne in večbarvne izdeluje kliširna

Ljubljana

Jugografika

Sv. Petra nasip štev. 23 Telefon 2426

CELEGA OCVRTEGA PIŠČANCA nudi vsak dan gostilna Mevželj, preje Plankar, Ljubljana, Dolenjska cesta. — Lep izprehod. — Izborna vina. 2812

DANES VSI H KALINU na Glince na sveže morske ribe in dobro vince! 2811

SAMOSTOJEN VRTNAR plača 500.- Din tistemu, ki mu najde stalno službo vrtnarja. — V stroki vsestransko verziran. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 2810

MALINOVEC pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA, Dunajska c. 6

PISALNI STROJ dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe z navedbo cene in znamke na upravo »Slov. Naroda« pod »Pisalni stroj«.

Če oddajate ali iščete stanovanje oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

PUMPARCE modne hlače, najboljši nakup A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štev. 14. 6/I

Dijaške sobe oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

PRVOVRSTNA MASERKA išče nameščenje. — Tumpach, Zagreb, Ljubljanska 13/I.

ČOKOLADO ZA KUHO in jelo najboljše vrste ¼ kg samo Din 8.50. — M. Kovačič, Miklošičeva cesta 32. 2789

HRANILNE VLOGE kupujemo in prodajamo. — Poslovni zavod d. d. Zagreb, Praška ulica 6/II.

SPALNICE moderne, iz orehove korenine, pleskane, in kuhinjske oprave ter drugo pohištvo dobite najceneje pri Andlovic, Komenskega ulica št. 34. 54/T

ZAVESE vam najlepše napravi po izbiri blaga specijalni oddelek za zavese — RUD. SEVER, Ljubljana, Marijin trg 2. — Kdor kupi blago pri meni, mu jih izgotovim brezplačno! 56/I

OGLAŠUJTE v malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.-. Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.-, davek Din 2.-. Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znamkah. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko.

Sveže morske ribe danes v gostilni »PRI KMETU«, Gosposvetska cesta štev. 8. Brancini, orade, riboni, cipli, tunj, lokarde, skombri, sardele in girice. — Izborna dalmatinska in domača vina; izvrstna kuhinja. — Danes polenovka v omaki. — Se priporoča ŠIME STOŠIC.

AKVIZITERJA za nabiranje inseratov takoj sprejmemo. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Dober zaslužek«.

Priznanje neke zaročenke

"Moški pričakuje toliko..."

Kaj je pravzaprav najprivlačnejše pri vsaki ženi?

Lahko imate krasno postavo, lahko ste dobro oblečeni, imate prikupljiv značaj in ste lahko dobra gospodinja. — Če pa Vaša polt ni čista, gladka in lepa, najbrže ne boste imeli nikdar možnosti, da bi pokazali vse svoje druge vrline možu Vaših sanj. Moškega pridobi najprej lepa polt. Kadar pripovedujem svojim prijateljicam, kako je popolnoma enostavno imeti svežo, belo in mehko kožo, se mi vse čudijo. Leta in leta že imam zaupanje v kremo Tokalon, bele barve, ki ni mastna. Ta krema beli kožo, jo osvežuje in je popolnoma brez vsake nevarnosti. Odstranjuje razširjene znojnice, zajedalce in gube, ki so posledice otrujenosti, pri tem pa čisti in popravlja tudi najtemnejšo in najbolj raskavo kožo. Prepričana sem, da bo sijajen uspeh kreme Tokalon, bele barve, pomagal vsaki ženi, da si osvoji moškega, za katerim hrepeni.

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jeseršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton [illegible] — Vsi v Ljubljani.